

PUKKILAN KARTANO, Piikkiö

Matkakertomus 18.8.1994

Marja Ivars MV/Rho, Lea Värtinen KM ja Sari Viertiö MV/Rho

Matkan tarkoitus oli tarkentaa sivurakennuksen ns. vanhan päärakennuksen ulkopuolisen korjausohjeet, arvioida museon ympäristön maisemaa ja kokonaisuuden tilaa, ja päättää toimenpiteistä ajokalumuseon kosteuden kurissa pitämiseksi tulevana talvena. Keskusteltiin myös yrttipuutarhasta ja sen hyödyntämisestä osana museotoimintaa.

Sivurakennuksen ulkopuolen korjauksesta (kuva 1)

Paikalla MV:n edustajien lisäksi Turun rakennuspiiristä Olli Jalonen, Olavi Laine ja Jari Granqvist

Ulkoseinät

Vaurioituneen kaakkoispäädyn laudoitus oli purettu ja pari alinta hirttä vaihdettu nurkkia lukuunottamatta. Hirsissä suuria vaurioita oli aiheuttanut hevostuuraajaisten yhdyskunta jonka pesä oli mitä ilmeisimmin sijainnut poistetuissa hirsissä. Olettavasti tuuraajaishaitta oli saatu poistettua. Seinän vaurioitunutta irtonaista puuta oli poistettu ja hirsien välejä tilkitty riveellä. Vanha laudoitus oli niin huonokuntoista ettei siitä ollut uudelleen käytettäväksi. Paikalle oli hankittu uutta mutta entistä pari tuumaa kapeampaa ja noin puoli tuumaa ohuempaa lautaa. Todettiin kuitenkin että on parempi käyttää alkuperäisen kaltaista lautaa, jotta rakennuksen yksityiskohtien mittakaava ei täysin katoaisi. Muissa seinissä lauta oli osittain vaihdettu kapeampaan. Päätettiin hankkia alkuperäisen levyistä lautaa alkuperäisen profiilin mukaisesti höylättyinä. Laudoitusta varten tehdään paikoitellen hyvinkin matalaksi jäävä koolaus, jotta sen ulkopinta jää mahdollisimman lähelle alkuperäisen laudoituksen ulkopinnan tasoa, jolloin päädyn koristeaiheen muodostava pysty- ja vaakalautoituksen yhdistävä detalji säilyy entisellään. Myöhemmin todettiin että olisi hyvä mahdollistaa tuuraajaisten tarkkailu jatkossa tekemällä laudoitukseen vaurion rajakohtaan helposti irroitettava osa.

Muilta osin seinät vaativat vain entisen maalin poiston ja uudelleen maalauksen.

Vesikourut ja syöksytorvet maalataan ulkopuolelta talon väriin. Kaakkoisjulkisivun liian lyhyt syöksytorvi pidennetään entisenkaltaisella putkella.

Ikkunanpuitteet maalataan vain ulkopuolelta kuitenkin siten että myös kiinnijuuttuneet ikkunat irroitetaan karmeistaan umpeenmaalamisen estämiseksi. Kuistin ja kellarin ovet maalataan.

Kivijalka ja kellarin sisäänkäynti

Kivijalkaa ja kellariin johtavaa tiilistä sisäänkäyntiä korjataan tarpeen mukaan kalkkilaastilla johon tarvittaessa voidaan lisätä hiukan sementtiä. Puuttuvat tiilet korvataan uusilla. Kellarin katto pietään.

Kellarin sisäänkäynnin ja itse rakennuksen liitoskohta siistitään laudalla ja katon ja rakennuksen liitokseen sovitetaan pelti joka maalataan katolla mustaksi ja seinällä seinän väriin. Kellarin oven karmit tilkitään ja itse ovi oikaistaan karmien mukaan. (Kuva 2)

Kuisti

Todettiin että nostetun kuistin ladottu kivijalka on riittävä laastia ei tarvita. Ulkolaudoitusta oli uusittu vaurioituneilta osiltaan lähinnä alareunasta. Kuistin katolta ohjauksetta valuva vesi oli ollut osasyynä laudoituksen vaurioitumiseen keskusteltiinkin räystäskourujen tarpeellisuudesta. Päädyttiin kuitenkin lykkäämään kourujen ulkonäöllisesti vaikeata asennusta ja tarkkailemaan kuinka itse rakennuksen korjatut kourut vaikuttavat asiaan.

Katto

Rakennuksen pärekaton päälle ladottu tiilikatto painaa pärekattoa varten mitoitettuja kattotuoleja ja katto aaltoilee epämääräisesti. Tarkastus ullakolla osoitti että katon paino johtuu jokseenkin epäilyttävästi diagonaalista kaakkoispäädyn hirsiseinään, joka näin ollen mahdollisesti kaipaasi tuekseen följaria. Päätettiin kuitenkin että ratkaisut siirretään siihen kun kateen uusiminen tulee välttämättömäksi. Vasta kun tiilet on poistettu saadaan mahdolliset uudet kattotuolit kunnolla asennetuiksi. (Kuva 2)

Sisätilat

Sisätiloja tarkasteltaessa todettiin että pienellä korjauksella pystyttäisiin tilojen ulkoasua kohentamaan ja lisäämään huoneiden rakennuksen iän huomioonottavaa ominaisluonnetta ja mahdollisesti niiden toimivuutta käyttötarkoituksessaan varastona ja sosiaalitylöinä. Samalla olisi mahdollisuus tehdä huoneissa pintatutkimukset, jotka voisivat tuoda lisäselvitystä rakennuksen historiaan.

Päätettiin pitää korjaustyön harjannostajaiset seuraavan tarkastuksen yhteydessä 22.9.1994.

Entinen navetta - Ajokalumuseo

Todettiin että ajokalumuseon ongelma on vuosikausia pohdinnan alaisena ollut ajoittainen liian suuri kosteus, joka johtuu vesikatton puutteellisesta rakenteesta. Ongelma ei tunnu poistuvan pienillä kustannuksilla tai muuttamatta sisätilan luonnetta oleellisesti. Keväällä 1993 maaliskuussa kosteuden poistamiseen käytetyn ilman kuivaajan avulla ongelmilta saatiin pahinta kärkeä katkaistua kohtuullisin kustannuksin (kuivaajan vuokra 2000-3000 mk ja sähkökulut noin 24 mk/vrk, rakennuksen pinta-ala n. 480 m). Päätettiin käyttää kuivaajaa tulevanakin talvena nyt kuitenkin kahta tai teholtaan edellisvuoteen nähden kaksinkertaista kahdessa jaksossa syksyllä ja keväällä. Kosteuden jatkuva mittaaminen olisi välttämätöntä ongelman karsoittamiseksi ja Lea Värtinen lupasikin yrittää hankkia paikalle jatkuvasti toimivan kosteusmittarin. Oleellista ilman kosteuden hallitsemiseksi on myös räystäiden alla olevien aukkojen sulkeminen ilman suhteellisen kosteuden

ollessa suurempi kuin sisätilan ja avaaminen päinvastaisessa tilanteessa. Aukot suljetaan väliaikaisesti muovilla joka kiinnitetään niiteillä. Sen sijaan katolle sijoitettaviksi aiotuista tuuletus hormeista ei katsottu olevan asialle mitään apua ja niiden rakentamisesta luovutaan.

Perusteellisemman avun kosteusongelmaan saattaisi tuoda huokoisin materiaalin asentaminen vesikaton ja ruoteiden väliin, mikä olisi mahdollista katon pellitystä uusittaessa.

Navetan edustalla oli maanpintaa nostettu, mahdollisesti jo aiemmin siten että kivijalka oli osittain maan sisässä antaen hiukan omituisen vajonneen tunnelman, varsinkin kun navetan edusta on täysi kasvullisuudeton. Korkojen tarkistuksesta voisi olla parannusta vaikutelmaan.

Päärakennus

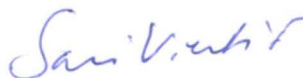
Museorakennuksen sisätilojen katto- ja seinäpapereiden korjauksen hoitaa tehtävään palkattu konservaattori Raimo Ala-Kärppä ja konservaattori Pentti Pietarila MV/Rho sekä kalusteiden ja esineiden siirron ja suojauksen osalta Lea Värtinen yhdessä museonvalvojan kanssa.

Ympäristön osalta piiripuutarhuri Pertti Rännälin ehdotus ympäristön kohentamiseksi on vielä toistaiseksi käsittelemättä.

Helsingissä 25.8.1994

Marja Ivars

Sari Viertiö